

Reges Scotiae.

49

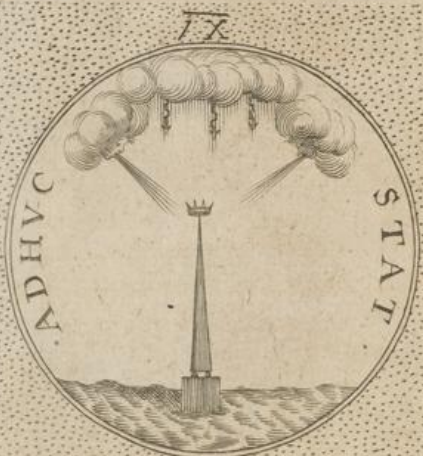
Jacobus III. Stuardus, Rex Scotiae. CIV.

Jacobus III. Stuardus, Rex Scotiae. CIV.

Jacobus V. Stuardus, Rex Scotiae. CV.

Jacobus V. Stuardus, Rex Scotiae. CV.

Reges Portugaliae.

Alphonsus III. Rex Portugaliae.

Alphonsus III. Rex Portugaliae.

VII. Hierographia simplex.

PER hos duos scopulos, Galliam & Britanniam intelligo: lego enim apud Jovium & alios, inter hæc regna, veluti Symplecadas, Reges Scotiæ jactatos. In Symboli explicatione, non tantum est difficultatis, quam in observatione, 49.

VIII. Hierographia simplex.

Utrumq; fortè, contundam, dùm ambos inter se commitram, Gallia & Angliæ Reges: vel, observabo, ne hujus gratia, illius odium subeam. Quis verò mi Rex? si neutro loco, stabili gratia? Nam ut potentio rem esse oportet, qui bellum inter vicinos ociole spectat: aut esse tandem prædæ victori. Si utrumq; tempus intelligis, & ut alter Janus, ex præteritis futura conjicis; jam te non solum potentem; verùm etiam Regem prudentem agnosco,

IX. Hierographia simplex.

Non injuria Rex hic Coronam in cuspide statuit, quàm tempestates undique viderentur deturbaturæ. Perit enim & post uxor. Stat tamen adhuc, ut vaticinatus est; & Filio regnum Scotiæ mansit incolume,

X. Hierographia simplex.

Fama est Regem Scotiæ Jacobum VI, sinistrum latus spatha esse, à Natura signatum. Et eà fortè hac imagine nummum signavit. Solent enim principes viri, ut de Alexandro Magno, & Scipione Africano accepimus, hujusmodi sermonibus delectari: & concitatam de se alere opinionem. Cæterùm, pro me, inquit, hoc gladio utar, si me ipse, de quo nemo dubitat, reor in me esse. Anima enim in nobis est, quàm diu vivimus: etiamsi animus in cælo & terra procul vagetur,

I. HIEOGRAPHIA

REGVM PORTV-

GALLIÆ.

SIVE Quercus, sive qua planta, tempestatem cæli & procel- las maris despicit; Rex Portugalliæ, sub hac imagine, imaginem invicti animi sui, videri gestit. Et quasi improperans fortunæ, sculpturæ insigni, vernacula verba adæquat. Nec undis terreor, nec ventis moveor, id est nulla res evenire mihi, aut objicere sese persona potest: quæ gressum meum tardet, vel revocet à præclaris fortibusq; ausis.

K

II, Hiero-

II. Hierographia simplex.

Velum ventis pandi, imò vela, quæ sunt Acatium, maximum: Thora-
cium, in summo mali fastigio: Epidromus, ad puppim: & Dolon, ad proram)
quicumq; vidit, hic videt. Sed omnia ventis credere; aut qua nihil certius est,
tempestati permittere, Regis non est; sed Regis est consilio niti, & ubi con-
suluerit, in tempore ad rem accedere. A consilio si abest, injustitia, quacum
nihil fieri potest rectè: si ignavia, quæ omnia de format; si iracundia, si amor,
& id genus alia: quæ lumen judicii, caligine obducunt: & majores
tenebras rectis consiliis offundunt; quàm mari
magno-ulla tempestates.

Reges Portugaliæ

80

Petrus Rex Portugaliæ. etc

Ferdinandus Rex Portugaliæ.

*Joannes I Rex Portugaliæ, primus Fre-
tu Herculeum transgress: Septa cepit*

*Henricus I Rex Portugaliæ qui Africa
littora classibus lustrare cepit.*

*Eduardus Rex Portugaliæ, qui Tingin
et Arcillam cepit*

*Emanuel Rex Portugaliæ Florentissim
qui amplissimu in fida Imperiu constituit.*

III. Hierographia simplex.

50. **O**bservant nautæ cælum, non ignari cœlestis, cum re maritima, cōmer-
cii, & Cynosuram sub hoc hemisphærio. Servarunt & de cœlo Magi.
Unde tribus illis Paganorum primoribus stella serenior refulsit, ut, vel opi-
nionem artis suæ incerta scientia confirmarentur. Sive igitur Rex ad hos piè:
sive ad illos, prudenter respexit; laudabilior eo est, qui fortunæ & ventis om-
nia credebat. Nam ut piè, ita & sapienter possumus, imò debemus rebus
nostris consulere.

IV. Hierographia simplex.

Momus, Deorum parasitus, in fabrica hominis, desiderabat hians pe-
ctus; & per hiatum, patens ac reclusum cor, offensus haud dubiè, simulatio-
ne istorum: qui aliud semper dicunt, ac sentiunt, nec homines tantùm, ve-
rùm etiam, si possent, fallerent Deos. Sed nequidquam desiderabat. Nam
Architectum suum, nullus Sinon fallit. Rimatur ille scilicet, arcana cordis, &
penetralia plusquam Lynceis oculis terebrat. Unde etiam ab Apostolo no-
men, laudem à Propheta invenit. At fallit nos. Conatur, fat scio. Sed quis sa-
pientem fallit? qui tantum cuiq; credit, quantum expedit dicenti. Decipitur
pactis; fallitur, conventis. Si in Lylandrum incidit; qui ut astragatis pueri,
ludebat fide data cum jurejurando. Quasi verò sapienti illuderet vel Lyfan-
der vel Sinon; & non pejerarent in suam perniciem, qui fallunt jurati. Rarò
igitur sapiens aut nunquam fallitur. Et Rex hic ut potens, ita prudens; vide-
tur hominum corda penitus introspicere, ac scrutari. Aciem enim gladii, a-
cumen iudicii puta. Duo corda, exempli causa, trajecta statue. Nam si duo nõ
idem sentiunt; multò minus plura. Nec hic Liliū florere; aut istic spicas
tumere cogita. Telluris enim hæc fata sunt, non cordis. Cogita potius, aliud
corde alium agitare; nec voto uno, ut ille ait; vivi; imò longè majorem esse
animorum discordiam; quàm oris diversitatem. Hoc illud est, quod Rex
sapiens rimatur acumini ingenii, ut dicebam, non ensis. Nec rimatur curiosè.
Nam cum in Rep. versetur, quæ ut Mundi machina, ex rebus diversis, ita ex
variis ac discrepantibus inter se personis constat; rationem prudenter horū
init, quos aut in familiaritatem asciscit; aut Reip. gubernaculis admoveret. Qui
enim gratia, aut commendatione, non iudicio ducitur; fieri non potest, quin
aut ipse periclitetur, aut regnum exponat periculis. Accidit, ut cum Rep. ex-
tremum tibeat discrimen. Præstat igitur in tempore de unoquoq; cognosce-
re; quàm serò queri & quærere: Cur non idem utrumq; sentit? Cur non ut
Balbus; ita & Brutus fidelis Cæsari? Si cognovit antè, sibi imputer, quam cõ-
silio avertere poterat calamitatem.

V. Hierographia simplex.

Joannes I. Rex Portugalliæ, exercuit sese minus periculosa primum ex-
peditione, & ferrum, id est, militem ense armatum acuit atq; animavit: ut
per filicem trajiceret gladium; imò classem benè munitam & instructam o-
mni bellico apparatu, trans mille pericula transmitteret, transmisitq; non
minori felicitate quàm fortitudine.

VI. Hierographia simplex.

Magnis in animis insita est quædam gloriæ cupiditas, nec ea reprehen-
denda, at laudanda & concitanda, ut in circo, applausum multitudinis; si ad ve-
ram

ram gloriam fertur : nec auram captet popularem. Hic Rex Africæ littora clauibus lustrare cepit. Regiè: Regium enim est regni fines, sine injuria, si potest, extendere. At Barbari illi erant, ad seruiendum nati : quos nisi presseris ; premunt te jugo : & quod possunt, non quod licet, volunt. Jure igitur quodam sibi à gratis posteris, perennitatem laudis pollicetur. Huic animi Re^{gii} proposito respondet Pegasus : alis enim ad cælum, ubi nihil mortale tendit. Calce autem calcat Leonem, id est, ingenio feras illas gentes subigit : & frenatas posteris tradit. Sumsit autem Pegasus à Bellerophonte (hujus meminit Homerus, illius Pindarus) qui vectore lapsò, cælum petiit, ubi Arcticum circulum spectat, pedibus æstivo orbi adnexus ; extremo ore, caput Delphini tangens : & Aquarii manum dextram, cervici applicans. Sunt qui Historicè rem exponunt, à quibus Natalis Comes accepit, Pegasus navis insigne quondam fuisse, sic dictæ & pictæ, ἀπὸ τῆς περὶ γῆς, id est compingendo. Ideò cupidius adjeci ; quod à Regis sententia, rei maritimæ studiosi non abhorreat.

VII. Hierographia simplex.

Loco & Tempore bellum se gerere, id est, tempestive & consideratè dicit Rex, quem sequantur nostræ Reges & Principes : alterutrum enim prætermisum, in magnas præcipitat, cū ipsos, tum regna, ærumnas sapè. Quod autem hoc velit Rex Portugalliæ, ex Lancea manifestum fuit : quæ quia belli, bellum notat. Anguis autem callidè circum repens, ut umq̄ ostendit, Abest enim qui gester : & quoniam abest ; est occasio ac facultas obrepenti. Jam astutiam vitantis cuspidem ipse cernis.

VIII. Hierographia simplex.

Hic circum orbem terrarum Oceanus fertur : & circumscribitur ; Primus circumdedisti me, quæ Prosopopæja est Terræ, fatetur enim primos fuisse Lusitanos, qui Rege Emanuele, classibus Oceanum ingressi : (quod nequidquam tentarunt, quo tempore, opibus maximæ valuerunt Persæ) terræ non aliquem sinum aut partem, sed globum circumnavigarint. Terram parentem nolim offensam, Verùm enim verò, non hæc fortassis terræ ; at terrogenum imò Lusitanorum assentatio, non sententia est. Nam Hispani de hac dignitate cum Lusitanis contendunt, Et Drakii Angli, non tantum Megillanis Hispani, magnum nomen est : Licet hoc tempore sit prior.

Reges Portugalię

Ioannes ii. Rex Portugalię et India-
rum Orientalium.

Ioannes iii. Rex Portugalię et India-
rum Orientalium.

Sebastianus Posthumus Rex Portugalię
à rege Fesę in Africa cęsus.

Henricus ii. ultimus Rex Portugalię
et Indiarũ Orientaliũ, antea presb. Card.

Reges utriusque Sicilię

Carolus Rex Neapoli Dux Calabriae

Robertus Rex Neapoli Dux Calabriae

IX. Hierographia simplex.

SI Hyeme istic est æstas; quæ æstate æstas? id est, fælicitas, & rerum omnium ubertas? Dicit autem istic perpetuam æstatem esse Rex. Et nos si Regi Portugaliæ non habemus fidem; habeamus Regi cœli & terræ; qui terram & cœlum ita condidit. Quid enim toties eandem plantam decantabo?

51.

X. Hierographia simplex.

Cruz cognitu facilis, Nec lectu difficile; tu hoc signo, quod est Crucis, vinces. Quæ sententia, quod signum sententiæ, cujus animum subit; is licet ab omnibus destitutus, de quovis sibi hoste trophæum statuet. Quis enim Christo repugnet? qui hoc signo Carnem Mundum, & Diabolum vicit atq; superavit? Sumit à Constantino Magno.

XI. Hierographia simplex.

Concharum generis Pinna est Plinio, imò & Aristoteli; ex quo penè describit. Nascitur in limosis, subrecta semper; nec unquam sine Comite: quem alibi Pinnotherem, alibi Pinnophylacem appellat, planè, ut hîc, lib. Hist. Animalium V. Cap. XV. Is est squilla parva, & eà Cancer Plinio, καρκίνος μινος Athenæo dicitur. Hæc non ocio abundans scribo. Sed Concham video: & custodem ab hac forma differentem ac quasi deformem. Verùm enim vero sive Cancer hic, sive Squilla, sic enim à Cicerone non tantum Plinio appellatur, cibi causa, societatem inquit, cum Concha, dapis, cujus partem auferat, affectator. Et Sebastianus Rex Portugaliæ non cibi, sed aliqua causa, fædus icit cum Regulo Fessæ profugo, cum Concha, id est Occæcato Principe; ut rebatur, ipse oculatus. Hoc ego conjicio ex hieroglypto; cujus gratia, ista recensebam ex veterum commentariis. Cùm nec me, nec ullum fallat, amicitiam ab Aristotele distingui; & Principes civitatesq; in fædere, utilitatem sequi. Sed non semper alios fallimus, si quando voluptatem aut utilitatem in concilium adhibemus. Multò sapius ipsi nos. Hinc Tragicus iste exitus, belli Comici, Septentrionè vides. A Luna Conchas impleri, & exinaniri nemo ignorat. Quod si scisset Rex juvenis, boni ominis causa plenam Lunam detripisisset. Nunc dùm crescere potentia, & proferre imperium vult; vitam cum regno amisit. Video enim quod & boni ominis causa, crescentem Lunam exhibeat. Nec ita illa serena & cæla favebat consiliis; ut conatis luridus Cometes adversabatur.

XII. Hierographia simplex.

Regis eruditi, Symbolon eruditum Accitus, imò à natura, ab artis ad solium regium coactus, multùm diuq; haud dubiè deliberavit secum ipse, & cum familiaribus. Nec ita agitur navis in alto procellis & ventis (quæ causa est onerariæ hîc, velis pandendæ) ut ipse agitavita animo: succedendumne esset Nepoti, aut cedendum Philippo Regi Catholico, & ipsi Nepoti, sed non ex fratre, Genitus, n. erat ex Regibus, at non geniturus Reges, ea ætate. Profectò si cessisset; patriam servasset, & furiali bello, quod fatum eius excepit, liberasset. Nunc coactus, ut dicebam, popularium impetu magis, abnventiũ proximæ gentis Imperiũ, quàm consilio familiarium, ostendit se sapere: quid esset desipere. Nam cum dicit vel Oceano; vel Delphini; Uberes, & tuber, imò utriq; nihil verius dicere potuit. Quoties, n. mare cõmodum quidem,

K 4

intu-

intumescit iracundia; toties periculum vitæ affert non tantum fortunis, quæ tanto periculo petuntur. Et ipse ita blandiens generi nostro Delphinus, ut videatur esse confors generis, quemadmodum, præter Poëtas, Lucianus quodam loco refert, pinnam in dorso habet, quam ante cum Plinio cultellatam appellavimus, qua vel imprudens carinam perforet. Sumebat autem Card. Henricus cum regno Portugallæ, maris imperium; ut utriusq; imagine, non inconcinne, unam animi anxii sententiam expresserit.

I. HIEROGRAPHIA REGVM VTRIVSQUE SICILIÆ, SIMPLEX.

AUREA non Regia tantum Sententia, Nam cui propositum est, omnia tolerare, & patienter ferre; hujus vita nihil moderatius. In moderatione autem, quemadmodum in temperamento colorum, egregia pulchritudo, Venus ipsa, est perpetuus tenor vitæ, quo æquid suavius? Debet autem sapienti esse propositum. Ferendum enim est, quod conditio humana vult: aut hujus arbiter statuit Deus. Jam multum refert, cum ad laudem, tum ad rem ipsam: volens feras aut nolens. Cum sententia congruit pictura. Crux, id est ærumnæ, quæ tamē patientia altæ, in florem germinant oderatiorem Rosa. Et hæc inter spinas crelcut, ne quis mihi in delitiis veram voluptatem quærat. Ad eandem sententiam pertinet scissa ferra rupes, quam minori compendio, fecerit id Annibal, ut Livius commemorat, aceto.

II. Hierographia simplex.

His ducibus, inquit. Quibus, inquires, ducibus? fortitudine inquam, aut potius justitia, qua nihil fortius; utrumq; enim ensis sonat. Et prudentia, quam serpens notat. Rigida certè est, & injusta sæpè justitia; fera & immanis fortitudo; nisi prudentia gubernatrix accedat. Quid autem his ducibus aut quæritur, aut retinetur; sapienter anguis ostendit. Mordicus enim coronam fert regnanti: offert triumphanti.

Reges